

POTRZEBY I ZASADNOŚĆ NAWADNIANIA WINOROŚLI W WARUNKACH KLIMATYCZNYCH POŁUDNIOWO-ZACHODNIEJ POLSKI

Marta Czaplicka, Ewelina Gudarowska, Adam Szewczuk,
Jan Krężel, Kacper Parypa, Jakub Śledź

Katedra Ogrodnictwa, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu,
pl. Grunwaldzki 24, 50-363 Wrocław

Winorośl staje się coraz bardziej popularna w uprawie na wino na terenie Polski. W roku obrotowym 2020/2021 aż 329 winnic zgłosiło chęć produkcji win przeznaczonych na sprzedaż, z powierzchni blisko 565 ha. Większość winnic zlokalizowana jest w południowej części kraju, a te największe – na południowym zachodzie. Produkcja wina związana jest z postępującymi zmianami klimatu, coraz rzadszym występowaniem mroźnych zim i właściwym doborem odmian do upraw w chłodniejszym klimacie. Wraz ze zmianą lokalizacji winnic pojawia się potrzeba oceny przydatności wyprodukowanych owoców do produkcji win jakościowych oraz oceny różnych czynników agrotechnicznych warunkujących jakość zebranych gron. Niektórzy winiarze decydują się na montaż instalacji nawodnieniowych w winnicach. Deszczowanie winnic polecane jest przez niektórych autorów jako ochrona przed wiosennymi przymrozkami. Inni wskazują na potrzebę nawadniania w ciepłe i suche lata w celu uzyskania owoców wysokiej jakości, jeszcze inni wskazują na możliwość wpływania na proces dojrzewania winogron oraz dynamikę ich dojrzewania i otrzymania właściwego balansu kwasów, cukrów i aromatów.

Badaniu poddano parametry przebiegu pogody, takie jak: temperatury minimalne w IV–VI oraz przebieg rozwoju winorośli w skali BBCH, na podstawie danych ze Stacji Badawczo-Dydaktycznej w Samotworze. Przeanalizowano także średnią temperaturę roczną, średnią sumę opadów i rozkład opadów w ujęciu miesięcznym z lat 2010–2020 na terenie stacji meteorologicznych zlokalizowanych w województwach dolnośląskim, opolskim i lubuskim. Na podstawie otrzymanych danych utworzono rekomendacje w zakresie możliwości i potrzeb deszczowania winnic w celu ochrony przed przymrozkami wiosennymi, jak również oszacowano potrzeby nawadniania winorośli w wybranych lokalizacjach.

Zauważono, że deszczowanie upraw winorośli przerobowej jest zabiegiem zbędnym lub nawet szkodliwym ze względu na ryzyko uszkodzeń młodych pędów winnej latorośli przez znaczne ilości lodu. Nawadnianie w sezonie wegetacyjnym znajduje uzasadnienia w latach suchych, zwłaszcza dla młodych winnic. W większości lat woda dostarczona z opadem była wystarczająca dla zaspokojenia potrzeb krzewów winorośli. Poważnym problemem w uprawie mogą być jesienne deszcze, powodujące występowanie chorób grzybowych na owocach, jak również przedłużające wegetację roślin.